

O‘TKIR HOSHIMOV

Navoiy innovatsiyalar universiteti Filologiya va tillarni o‘qitish: rus tili kunduzgi ta’lim
yo‘nalishi 2kurs 2 guruh talabasi
Toshpo‘latova Marjona

Annotasiya

Ushbu maqolada O‘tkir Hoshimovning “Ikki eshik orasi” romani o‘tgan asrning ijtimoiy hayoti, insoniy qadriyatlar va ma’naviyat mavzusiga bag‘ishlangan chuqur falsafiy asardir. Asarda oddiy xalqning taqdiri, hayot sinovlari, mehr-shafqat, vijdon va halollik kabi insoniy fazilatlar yoritiladi. Asarning bosh qahramoni Robiya obrazi orqali ayolning sabr-toqati, ornomusi va hayot oldidagi mas’uliyati ko‘rsatilgan. Roman voqealari urushdan keyingi davrda kechadi, unda jamiyatdagi adolatsizlik, riyo va ikkiyuzlamachilikka qarshi yozuvchining keskin munosabati seziladi. Muallif hayotning “ikki eshigi” — tug‘ilish va o‘lim oralig‘idagi inson hayotining ma’nosi, qilgan ishlarining izlari haqida o‘ylashga undaydi. Asar o‘zbek adabiyotining eng yirik ijtimoiy-psixologik romanlaridan biri bo‘lib, o‘quvchini insoniylik, mehr-oqibat va halollik haqida chuqur mulohaza yuritadi.

Аннотация

В данной статье рассматривается роман О‘ткира Хошимова «Меж двух дверей», глубокое философское произведение, посвящённое социальной жизни прошлого века, человеческим ценностям и духовности. В произведении освещается судьба простого народа, жизненные испытания, такие человеческие качества, как сострадание, совесть и честность. Через образ главной героини Робии показаны терпение женщины, её честь и ответственность перед жизнью. События романа происходят в послевоенный период, в нём чувствуется резкое отношение писателя к несправедливости, лицемерию и двуличию в обществе. Автор побуждает задуматься о «двух дверях» жизни — о рождении и смерти, о смысле человеческой жизни и следах, оставленных после своих поступков. Произведение является одним из крупнейших социально-психологических романов узбекской литературы, заставляя читателя глубоко размышлять о человечности, сострадании и честности.

Annotation

This article discusses Otkir Hoshimov’s novel “Between Two Doors”, a profound philosophical work devoted to the social life of the past century, human values, and spirituality. The novel highlights the fate of ordinary people, life’s trials, and human virtues such as compas, conscience, and honesty. Through the character of the protagonist Robiya, the patience of women, their honor, and responsibility toward life are depicted. The events of the novel take place in the post-war period, reflecting the author’s strong stance against

injustice, hypocrisy, and duplicity in society. The author encourages readers to reflect on the “two doors” of life—birth and death—and the meaning of human life and the traces left by one’s actions. The work is one of the most significant socio-psychological novels in Uzbek literature, prompting readers to deeply contemplate humanity, compassion, and honesty.

Kalit soʻzlar: Oʻtkir Hoshimov, ijtimoiy hayot, insoniy qadriyatlar, maʼnaviyat, urushdan keyingi davr, adolatsizlik, sabr-toqat, vijdon, halollik, ayol obrazi.

“Ikki eshik orasi“ romanidagi Orif oqsoqol, Husan Duma, Komil tabib kabi obrazlarni yoritib bergan. Ayniqsa, Orif oqsoqol obrazi romanga koʻrk bagʻishlaydi. Uning insonparvarligi, odamlar orasida qozongan obroʻ-eʼtibori, eng ogʻir damlarda qiyinchiliklarni yengib oʻtishga kuch topishi bilan oʻquvchi xotirasiga muhrlanadi. U donishmand, tajribali, hayotning achchiq-chuchugini tatib koʻrgan oʻzbek qariyalariga oʻxshab har bir ishda tashabbuskorlikni oʻz qoʻliga oladi. Shu bilan birga asarda Robiya ismli ayol qahramon ham mavjud.

Oʻtkir Hoshimovning “Ikki eshik orasi” romani — inson hayoti, vijdon, halollik va mehr-oqibat haqida yozilgan eng chuqur maʼnoli asarlardan biridir. Bu roman har bir oʻquvchini oʻz hayotiga, oʻz vijdoniga qarashga majbur qiladi. Muallif hayotni ikki eshik orasiga — tugʻilish va oʻlim oraligʻiga qiyoslab, inson umrining qisqaligini, ammo bu qisqa umrda qilinadigan ishlarning abadiy iz qoldirishini chuqur falsafiy tilda tasvirlaydi.

Asarning bosh qahramoni Robiya opa — oddiy, ammo ruhiy olami boy, halol va sabrli ayol. U hayotda hayotida vijdon eng katta mezon; halollik vaqtincha emas, abadiy qadriyat; mehr va kechirimlilik insonni ulugʻ qiladi; hayotda eng muhimi — oriyat bilan yashash. Jasad: jasorat madh qilingan. Nikoh kechasini ertasigayoq kuyovini jangga joʻnatib, oʻzlarikelinlik liboslarini ish kiyimiga almashtirib ogʻir va mashaqqatli mehnatlari, ota oʻrnigaketmon koʻtarib dalaga chiqqan goʻdaklar, oʻgʻli oʻrniga yer chopgan chol-u kampirlar koʻp sinovlarga duch keladi, biroq hech qachon insoniyligini yoʻqotmaydi. Shu orqali yozuvchi ayol koʻz oʻngingizda paydo boʻladi. Siz ularning ovozi eshitasiz. Ularning qaddini tikobrazida butun xalqning sabr-toqati va ezguligini ifodalaydi. Roman oʻquvchiga shuni oʻrgatadi: inson ushlab turgan kuch gʻalabaga ishonch edi. Urush yillarida chol-kampirlar koʻzlari Xulosa sifatida shuni aytishim mumkinki, asarda urush va urushdan keying yelkasida koʻtargan, oʻzi yemay barchasini jangchilar ogʻziga tutgan fidoyi dehqonlar

yillardagi qishloq hayoti, urushning jamiki ogʻirliklarini, marhumlarini Azamat nigoron boʻlib jigargodshalarini tonggacha duo qilib chiqqanlari koʻz oldingizga keladi... Shu oʻrinda ijodkorning mashhur jumlasini aytmoqchimam "Hamisha bir orzu bilan yashayman. Shunaqa kitob yozsangki, uni oʻqigan kitobxon hamma narsani unutsa, asar qahramonlari hayoti bilan yashasa. Kitobni oʻqib boʻlgan kuni kechasi bilan uxlo olmay, toʻlgʻonib chiqsa. Oradan yillar oʻtib asarni qoʻliga qayta olganida tagʻin hayajonlansa, yangi

ma'nolar topsa. Eng katta orzuyim shu... " deb yozadi sevimli adibimiz, O'zbekiston xalq yozuvchisi O'tkir Hoshimov.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Hoshimov, O'. (2009). Sakkizinchi mo'jiza. Toshkent.
2. Boltaboyev, H. (2011). El sevgan adib. Toshkent.
3. Dusenboyev, O. "Ikki eshik orasi" romani haqid.
4. Sharafiddinov, O. "Ikki eshik orasi" romani haqida
5. Ahmad, Said. "Ikki eshik orasi" romani haqida
6. Холикова, Н. (2020). Узбек мумтоз адабиётида хотин-кизлар образининг бадий тадрижи.